

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych (814301)

Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych (814301)

Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych (814301)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [862]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	5
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Prowadzenie procesów laminowania i lakierowania przetworów papierowych.....	9
3.3. Kompetencje społeczne.....	11
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	11
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	12
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	12
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	12
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	13
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	15
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	16
7. SŁOWNIK POJĘĆ	18
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	18
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	20

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych 814301

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Operator lakierówki.
- Operator laminatora.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8143 Paper products machine operators.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w marcu 2019 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Hanna Całuń-Swat – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Jakub Klus – Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A., Warszawa.
- Marcin Malinowski – Ergo BTL Sp. z o.o. Sp.k., Warszawa.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Jolanta Religa – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Mirosław Żurek – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Halina Pęczkowska – Ceramika Paradyż Sp. z o.o., Opoczno.
- Wojciech Pilc – Zespół Szkół Poligraficznych, Łódź.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Piotr Marcinkowski – Stowarzyszenie Papierników Polskich, Łódź.
- Czesława Sońta – Związek Zawodowy Poligrafów Krajowa Rada, Warszawa.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2019 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych obsługuje i nadzoruje pracę maszyn do pokrywania powierzchni papieru lub tektury lakierem⁴ bądź folią³ w celu nadania jej dodatkowych walorów estetycznych oraz zabezpieczenia przed czynnikami zewnętrznymi.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych prowadzi proces uszlachetniania przetworów papierowych folią w maszynach zwanych laminatorami lub nanosi na papier czy tekturę warstwę lakieru przy pomocy lakierówek⁶. Warstwa lakieru może być nakładana na cały arkusz bądź miejscowo, przy zastosowaniu różnych technik drukarskich, takich jak np.: offset¹⁰, sitodruk¹², fleksografia².

Osoba obsługująca laminator obsługuje i nadzoruje urządzenia do nanoszenia folii na podłoże, techniką laminowania „na zimno”⁹, „na gorąco”⁷ lub „na mokro”⁸. Bardzo często techniki laminowania i lakierowania łączy się dla uzyskania interesujących efektów wizualnych, np. aplikację matowej folii oraz błyszczącego lakieru metodą lakierowania wybiórczego⁵.

WAŻNE:

W przemyśle poligraficznym używane są również maszyny, które poza zespołami drukującymi posiadają także zespoły lakierujące i laminujące w jednej linii produkcyjnej.

Sposoby wykonywania pracy

Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych wykonuje działania polegające m.in. na:

- obsługiwaniu i nadzorowaniu maszyn do lakierowania i laminowania,
- dobieraniu folii oraz lakierów do podłoża w zależności od metod ich aplikacji,
- ustawianiu i regulowaniu maszyn do lakierowania i laminowania,
- kontrolowaniu pracy maszyn oraz urządzeń lakierujących i laminujących,
- kontrolowaniu jakości nakładanej warstwy lakieru bądź folii,
- wykonywaniu okresowego czyszczenia i konserwacji obsługiwanych maszyn, zgodnie z planem konserwacji,
- usuwaniu drobnych usterek maszyn w określonym zakresie,
- zgłaszaniu przełożonym nieprawidłowości w działaniu maszyn,
- prowadzeniu dokumentacji z przebiegu procesu lakierowania i laminowania.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych pracuje w hali produkcyjnej. Pomieszczenia, w których wykonywana jest praca, posiadają zazwyczaj oświetlenie dzienne i sztuczne oraz instalacje klimatyzacyjne.

Praca operatora maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych jest wykonywana w pozycji wymuszonej, głównie stojącej.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- laminatory,
- lakierówki,
- maszyny drukujące z wieżami/zespołami lakierującymi,
- wagi analityczne do pomiaru gramatury lakieru,
- połyskomierze¹¹,
- przyrządy do badania lepkości lakieru,
- przyrządy do kontroli napięcia powierzchniowego,
- zestawy narzędzi naprawczych.

Organizacja pracy

Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych w zależności od miejsca pracy, obsługiwanej maszyny, organizacji pracy w zakładzie może pracować indywidualnie lub zespołowo. W obu przypadkach pod nadzorem brygadzysty lub kierownika.

Osoby w tym zawodzie pracują w systemie ośmiogodzinnym, jedno- lub wielozmianowym. W niektórych zakładach produkcyjnych produkcja może odbywać się przez całą dobę.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych narażony jest m.in. na następujące zagrożenia:

- chemiczne (ze względu na lotne składniki, lakierów, środków myjących, które mogą wywołać np. zatrucia),
- mechaniczne (zmiżdżenia, stłuczenia spowodowane przez ruchome części maszyn lakierujących i laminujących),
- hałas wywoływany przez pracujące maszyny,
- zanieczyszczenie powietrza pyłami i gazami,
- możliwość poparzenia i porażenia prądem.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,

INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych 814301

- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność zmysłu dotyku,
- sprawność narządów równowagi,
- sprawność układu oddechowego;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- rozróżnianie barw,
- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- zręczność rąk,
- spostrzegawczość,
- czucie dotykowe,
- zmysł równowagi;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- uzdolnienia techniczne,
- rozumowanie logiczne,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- zdolność do przestrzegania reguł, przepisów i standardów,
- współdziałanie i współpraca w zespole (grupie);

w kategorii cech osobowościowych

- gotowość do pracy w szybkim tempie,
- gotowość do współdziałania,
- odpowiedzialność za działania zawodowe,
- odpowiedzialność proekologiczna,
- elastyczność i otwartość na zmiany,
- samokontrola,
- systematyczność,
- dyspozycyjność,
- odporność na działanie pod presją czasu,
- radzenie sobie ze stresem,
- rzetelność,
- dokładność,
- dbałość o jakość pracy,
- gotowość do wprowadzania zmian,
- zamiłowanie do ładu i porządku,
- zainteresowania techniczne.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.3. Kompetencje społeczne; 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Do podjęcia pracy w zawodzie **operator maszyn do lakierowania i laminowania** wymagany jest ogólny dobry stan zdrowia, sprawność fizyczna, prawidłowy wzrok i słuch, sprawność narządów równowagi i układu oddechowego. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do prac średnio ciężkich. Nie występują w niej specyficzne obciążenia umysłowe.

Przeciwwskazaniami do wykonywania tego zawodu są:

INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych 814301

- wady wzroku i słuchu niepodlegające korekcji,
- obniżona sprawność ruchowa kończyn górnych i dolnych,
- przewlekłe schorzenia układu oddechowego,
- alergie na substancje lotne używane do lakierowania,
- zaburzenia równowagi,
- niektóre choroby psychiczne,
- epilepsja.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2019 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych** preferowane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) o profilu poligraficznym.

Pracę w zawodzie operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych może wykonywać również osoba, która:

- została przyuczona do zawodu w ramach umowy o pracę,
- odbyła szkolenie zorganizowane w firmie specjalizującej się w technologii laminowania i lakierowania.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Pracę w zawodzie **operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych** ułatwiają:

- posiadanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje pełne w zawodzie pokrewnym introligator lub drukarz, uzyskanego po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdanie egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, potwierdzającego kwalifikacje cząstkowe:
 - AU.16 Realizacja procesów introligatorskich (introligator), lub
 - AU.17 Realizacja procesów drukowania z form drukowych (drukarz),
- posiadanie świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego w zawodzie pokrewnym introligator lub drukarz, nadawanych w ramach kształcenia rzemieślniczego po zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze,
- posiadanie suplementu Europass (w języku polskim i angielskim) do dyplomów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Izby Rzemieślnicze oraz Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych może uzyskać dodatkowe uprawnienia do obsługi zaawansowanych technicznie maszyn na podstawie szkoleń organizowanych przez stowarzyszenia i organizacje branżowe oraz instytucje działające na rynku szkoleniowym lub producentów maszyn i urządzeń poligraficznych. Mogą to być uprawnienia do obsługi zautomatyzowanych maszyn drukujących lub modułowych systemów kontrolujących proces druku.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych może:

- rozpocząć pracę od stanowiska pomocnika, a następnie wraz z nabyciem doświadczenia zawodowego awansować na samodzielne stanowisko,
- po nabyciu doświadczenia zawodowego, posiadając zdolności organizacyjne oraz umiejętność pracy z ludźmi, awansować na stanowisko brygadzysty nadzorującego pracę zespołu pracowników,
- dalej kształcić się w branżowej szkole zawodowej II stopnia lub technikum, np. w zawodach technik procesów introligatorskich, technik procesów drukowania, a po zdaniu matury kontynuować naukę na uczelni wyższej (kierunek poligraficzny) i awansować na stanowisko kierownicze,
- założyć i prowadzić własną działalność gospodarczą w zakresie usług laminowania i lakierowania przetworów papierowych,
- rozszerzać kompetencje zawodowe poprzez kształcenie/szkolenie w zawodach pokrewnych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2019 r.) w zawodzie **operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej.

Istnieje możliwość potwierdzania (przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną) kompetencji przydatnych do wykonywania zawodu operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych w zawodach pokrewnych, w zakresie kwalifikacji:

- AU.16 Realizacja procesów introligatorskich (introligator),
- AU.17 Realizacja procesów drukowania z form drukowych (drukarz).

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych oferuje system rzemieślniczego przygotowania zawodowego, który umożliwia uzyskanie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodach pokrewnych introligator lub drukarz. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik procesów drukowania ^S	311935
Technik procesów introligatorskich ^S	311936
Drukarz ^S	732201
Drukarz sitodrukowy	732202
Maszynista maszyn fleksograficznych	732204
Maszynista maszyn offsetowych	732205
Maszynista maszyn wkłesłodrukowych	732207
Introligator ^S	732301
Introligator poligraficzny	732303
Operator maszyn introligatorskich	732304

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przygotowywanie maszyn laminujących i lakierujących do pracy.
- Z2 Obsługiwanie i nadzorowanie maszyn lakierujących przetwory papierowe.
- Z3 Obsługiwanie i nadzorowanie maszyn laminujących przetwory papierowe.
- Z4 Czyszczenie i konserwowanie maszyn laminujących i lakierujących.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Prowadzenie procesów laminowania i lakierowania przetworów papierowych

Kompetencja zawodowa Kz1: Prowadzenie procesów laminowania i lakierowania przetworów papierowych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przygotowywanie maszyn laminujących i lakierujących do pracy	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska, ergonomii w zakresie realizacji procesów laminowania i lakierowania; • Proces laminowania i lakierowania wyrobów papierniczych; • Podstawowe szeregi i formaty papierów i tektur; • Budowę, zasadę działania maszyn laminujących i lakierujących; • Zasady ustawiania i regulacji maszyn do lakierowania i laminowania; • Rodzaje lakierów i mechanizmy ich utrwalania; • Rodzaje folii do laminowania; • Zasady przygotowania podłoża do procesu produkcyjnego; • Zasady przygotowania materiałów i półproduktów do procesu produkcyjnego; • Dokumentację techniczną, kartę technologiczną; • Zasady składowania surowców, materiałów i produktów; • Instrukcje bezpiecznego używania środków transportu wewnątrzzakładowego.	• Stosować przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska, ergonomii w zakresie realizacji procesów laminowania i lakierowania; • Dobierać urządzenia i maszyny do realizacji procesów technologicznych lakierowania i laminowania; • Dokonywać ustawień wstępnych urządzeń i maszyn laminujących i lakierujących w zależności od rodzaju przetworów papierniczych; • Przygotowywać maszynę do wykonywania lakierowania z uwzględnieniem zakładania form drukowych, regulacji pasowania, grubości przenoszonej warstwy lakieru i jego utrwalania; • Regulować nacisk, temperaturę naprężenia laminatu, grubości przenoszonej warstwy kleju w laminacji „na mokro”; • Regulować pracę urządzeń podających, prowadzących i wykładających w maszynach lakierujących i laminujących; • Dobierać rodzaje lakierów w zależności od techniki lakierowania i podłoża; • Dobierać różne rodzaje folii do laminowania w zależności od rodzaju przetworów papierowych i pożądanego efektu końcowego; • Przygotowywać podłoże do procesu produkcyjnego zgodnie z dokumentacją technologiczną; • Weryfikować ilość oraz jakość materiałów oraz półproduktów przeznaczonych do produkcji; • Przygotowywać materiały oraz półprodukty do procesu produkcyjnego zgodnie z kartą technologiczną;

**INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator maszyn do lakierowania i laminowania
przetworów papierowych 814301**

	• Składować surowce, materiały i produkty zgodnie z instrukcją wewnątrzzakładową; • Transportować materiały na stanowisko pracy zgodnie z instrukcją wewnątrzzakładową.

Z2 Obsługiwanie i nadzorowanie maszyn lakierujących przetwory papierowe

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady regulacji ilości nakładanego lakieru; • Zasady pomiarów parametru lakieru; • Zasady oceny właściwości lakierowanych przetworów papierowych; • Zasady pomiaru gramatury warstwy lakieru; • Zasady kontroli utrwalenia lakieru; • Zasady stosowania dodatków do lakierów; • Zasady oceny jakości wykonanego lakierowania; • Zasady zasilania maszyn w materiały oraz podłoże do lakierowania; • Zasady oznaczania wadliwych produktów lakierowania; • Zasady prowadzenia ewidencji i sporządzania raportów z przebiegu procesu lakierowania.	• Regulować ilość nakładanego lakieru; • Oceniać wizualnie jakość lakierowania, poprawność umiejscowienia oraz połysk; • Kontrolować lepkość lakieru; • Kontrolować nakładaną gramaturę warstwy lakieru; • Kontrolować jakość utrwalenia lakieru; • Kontrolować jakość naniesionej warstwy lakieru; • Stosować dodatki do lakierów; • Umieszczać podłoże oraz materiały do lakierowania w zespołach zasilających; • Oznaczać wadliwe produkty lakierowania zgodnie z instrukcjami wewnątrzzakładowymi; • Sporządzać raporty z przebiegu procesu lakierowania.

Z3 Obsługiwanie i nadzorowanie maszyn laminujących przetwory papierowe

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady regulacji ilości nakładanego kleju w technologii laminowania „na mokro”; • Zasady doboru temperatury pracy laminatora do zastosowanego materiału; • Zasady regulacji nacisku cylindra i naprężenia folii; • Zasady oceny jakości wykonanego laminowania; • Zasady pomiarów parametrów folii; • Zasady kontroli jakości <u>adhezji</u>¹ folii do laminowanego produktu; • Zasady oznaczania wadliwych produktów laminowania; • Rodzaje odpadów powstałych podczas laminacji; • Sposoby i zasady utylizacji odpadów poprodukcyjnych; • Dokumentację procesu laminowania.	• Regulować ilość nakładanego kleju w technologii laminowania „na mokro”; • Dobierać temperaturę pracy laminatora do zastosowanego materiału; • Regulować nacisk cylindra i naprężenie folii; • Oceniać jakość wykonanego laminowania; • Wykonywać pomiary parametrów folii; • Kontrolować adhezję folii do przetworu papierniczego; • Oznaczać wadliwe produkty laminowania zgodnie z instrukcjami wewnątrzzakładowymi; • Usuwać z maszyny odpady poprodukcyjne; • Przekazywać do utylizacji bądź recyklingu materiały eksploatacyjne pozostałe po produkcji; • Wypełniać dokumentację wykonanego procesu laminowania.

Z4 Czyszczenie i konserwowanie maszyn laminujących i lakierujących

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska, ergonomii w zakresie czyszczenia i konserwacji maszyn laminujących i lakierujących;	• Stosować zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska, ergonomii w zakresie czyszczenia i konserwacji maszyn laminujących i lakierujących;

INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych 814301

• Instrukcje obsługi maszyn laminujących oraz dokumentację techniczno-ruchową dostarczoną przez producenta;• Rodzaje środków czyszczących i konserwujących;• Zasady wykonywania czyszczenia i konserwacji maszyn do lakierowania i laminowania;• Procedury wymiany części eksploatacyjnych maszyn do lakierowania i laminowania;• Procedury związane z usuwaniem drobnych usterek w maszynach;• Zasady regulacji maszyn po wymianie części;• Podział części eksploatacyjnych na jednorazowe i podlegające regeneracji;• Zasady oznaczania zużytych części eksploatacyjnych i przekazywania ich do regeneracji;• Zasady współpracy z serwisem technicznym.	• Wykonywać czyszczenie maszyn lakierujących i laminujących zgodnie z instrukcją obsługi oraz z dokumentacją techniczno-ruchową producenta;• Stosować odpowiednie środki (smary, oleje) do konserwacji części i podzespołów maszyn do lakierowania i laminowania zgodnie z zaleceniami producenta;• Wykonywać czyszczenie i konserwację maszyn zgodnie z harmonogramem, instrukcjami wewnątrzzakładowymi;• Wymieniać części eksploatacyjne maszyn w zakresie przewidzianym dla operatora;• Dokonywać niezbędnych regulacji po wymianie zużytych części eksploatacyjnych maszyn;• Identyfikować i oznaczać części eksploatacyjne jednorazowe oraz podlegające regeneracji;• Zgłaszać potrzebę przekazania zużytej części eksploatacyjnej do regeneracji;• Współpracować z serwisem technicznym w zakresie przeglądów, konserwacji i napraw maszyn.

3.3. Kompetencje społeczne

Pracownik w zawodzie **operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

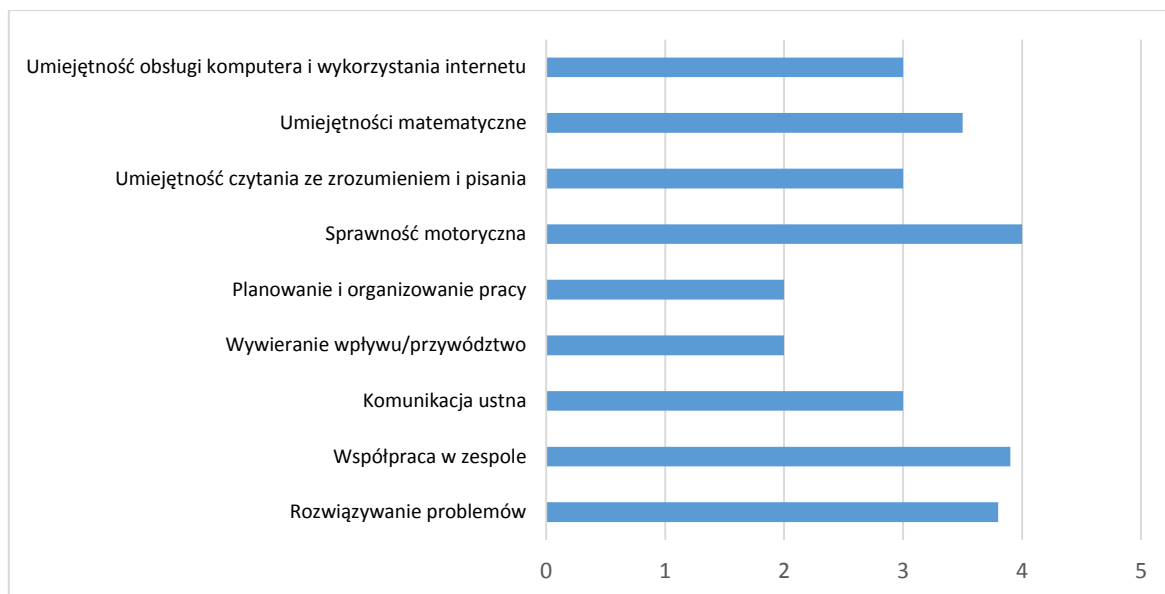
W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań (bezpieczeństwo i zdrowie ludzi) oraz za powierzone maszyny, urządzenia i narzędzia wykorzystywane na stanowisku pracy.
- Wykonywania pracy samodzielnie i podejmowania współpracy w zorganizowanych warunkach zakładu pracy.
- Oceniania zagrożenia zdrowia oraz życia i podejmowania działań zabezpieczających przed skutkami występujących zagrożeń w środowisku pracy.
- Kontrolowania jakości własnej pracy podczas wykonywania zadań zawodowych, dotyczących lakierowania i laminowania przetworów papierowych.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową oraz normami, przyjętymi w środowisku pracy.
- Podnoszenia własnych kompetencji zawodowych w kontekście nowych rozwiązań technologicznych w zakresie wykonywania lakierowania i laminowania przetworów papierowych.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **operatorów maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych**.

INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych 814301

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Zatrudnienie w zawodzie **operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych** oferują zakłady poligraficzne produkujące różnego rodzaju druki bądź zakłady usługowe, oferujące uszlachetnianie druków na lakierówkach i laminatorach.

Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych może założyć i prowadzić własną działalność gospodarczą w zakresie wykonywania usług lakierowania i laminowania.

Obecnie (2019 r.) zapotrzebowanie na operatorów maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru wykonujących zawód operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych jest zrównoważone i kształtuje się na stałym poziomie.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porpp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2019 r.) w ramach systemu edukacji zawodowej w Polsce nie prowadzi się kształcenia kandydatów do pracy w zawodzie **operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych**.

Kształcenie w zawodzie pokrewnym introligator lub drukarz oferują branżowe szkoły I stopnia (dawniej zasadnicze szkoły zawodowe).

Możliwe jest również uczestnictwo w kwalifikacyjnych kursach zawodowych (dla dorosłych) w ramach kwalifikacji AU.16. Realizacja procesów introligatorskich (introligator) lub AU.17 Realizacja procesów drukowania z form drukowych (drukarz), które mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych i prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych 814301

Kwalifikacje AU.16 i AU.17 potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych oferuje również system rzemieślniczego przygotowania zawodowego w zawodach pokrewnych introligator oraz drukarz. Tytuły czeladnika i mistrza w tych zawodach, po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu, potwierdzają Izby Rzemieślnicze.

WAŻNE:

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, które wchodzi w życie od 1 września 2019 r., ulegają zmianie dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego, na kody składające się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do jednej z 32 branż, występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Zmianie uległy również nazwy niektórych z dotychczasowych kwalifikacji. Nowa regulacja umożliwia prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych.

Szkolenie

Szkolenia i kursy doszkalające dla **operatorów maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych** organizują m.in.:

- pracodawcy w ramach wewnętrznych szkoleń lub przyuczenia do zawodu (dla kandydatów do pracy i pracowników),
- przedstawiciele producentów maszyn do lakierowania i laminowania oraz materiałów produkcyjnych,
- centra doradztwa i szkoleń,
- stowarzyszenia i organizacje branżowe, np. drukarzy.

Przykładowa tematyka szkoleń dotyczy:

- właściwości oraz zasady prawidłowego użytkowania lakierów i folii,
- obsługi maszyn i urządzeń stosowanych do lakierowania i laminowania przetworów papierowych,
- możliwości produkcyjnych maszyn lakierujących i laminujących,
- problemów występujących w lakierowaniu i laminowaniu przetworów papierowych.

Organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wybieram-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2019 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych** jest trudne do oszacowania ze względu na brak dokładnych danych dotyczących wynagrodzenia dla tej grupy pracowników, co wynika z dość ograniczonego rynku pracy dla tego zawodu. Z dostępnych danych wynika, iż wynagrodzenie pracowników na stanowiskach np. operatorów maszyn i urządzeń produkcyjnych jest zróżnicowane i wynosi średnio 3800 zł brutto miesięcznie.

Na wysokość zarobków mają wpływ m.in. następujące czynniki:

- wielkość firmy,
- poziom wykształcenia, staż pracy, posiadane kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe,
- rodzaj pracodawcy (prywatny, publiczny),
- region zatrudnienia,
- szczegółowy zakres zadań,
- koniunktura na rynku pracy.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczecblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), jeśli posiadana wada jest skorygowana implantem lub aparatem słuchowym,
- z niewielką dysfunkcją narządu mowy (03-L), jeśli umożliwia skuteczną komunikację,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szkłami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia.

WAŻNE

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2019 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.03.2019 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 542).
- Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 143, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).

INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych 814301

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów i Ministrów Pracy i Opieki Społecznej oraz Zdrowia z dnia 22 listopada 1951 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach graficznych (Dz. U. Nr 65, poz. 447, z późn. zm.).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276).

Literatura branżowa:

- Cichocki L., Pawlicki T., Ruczka I.: Poligraficzny słownik terminologiczny. Polska Izba Druku, Warszawa 1999.
- Dejidas L.P., Destree T.M.: Technologia offsetowego drukowania arkuszowego. Wydawnictwo Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Poligraficznego, Warszawa 2002.
- Destree T.M. (red.): Trudności w arkuszowym drukowaniu offsetowym. Wydawnictwo Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Poligraficznego, Warszawa 2007.
- Jakucewicz S.: Papier do drukowania: właściwości i rodzaje. Wydawnictwo Michael Huber Polska, Warszawa 2010.
- Magdzik S., Jakucewicz S.: Materiałoznawstwo dla szkół poligraficznych. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2008.
- Panak J. i in.: Poligrafia – procesy i technika. Wydawnictwo Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Poligraficznego, Warszawa 2009.
- Rajnsz E.: Barwy druku offset arkuszowy. Wydawnictwo Michael Huber Polska, Wrocław 2009.
- Tedesco T.J.: Procesy introligatorskie i wykończeniowe współczesnej poligrafii. Wydawnictwo Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Poligraficznego, Warszawa 2008.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.03.2019]:

- Barometr zawodów 2019. Raport podsumowujący badania w Polsce: https://barometrzwodow.pl/userfiles/Barometr/2019/raport_ogolnopolski_pl.pdf
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Poligraficznego: <http://www.cobrpp.com.pl>
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie Drukarz 732201: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/732201.pdf
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie Introligator 732301: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/732301.pdf
- Magazyn „Świat Poligrafii”: <https://www.printnews.pl>
- Magazyn Print & Publishing: <http://www.printernet.pl>
- Miesięcznik „Poligrafika”: <https://poligrafika.pl>
- Miesięcznik branży poligraficznej: <http://www.swiatdruku.eu>
- Polska Izba Druku: <http://www.izbadruku.org.pl>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy: <http://monitorpolski.gov.pl/mp/2019/276/M2019000027601.pdf>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>

**INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator maszyn do lakierowania i laminowania
przetworów papierowych 814301**

- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Rzemiosła Polskiego. Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiająca porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.

**INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator maszyn do lakierowania i laminowania
przetworów papierowych 814301**

Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.

**INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator maszyn do lakierowania i laminowania
przetworów papierowych 814301**

Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Adhezja	Przyleganie, przyczepność, zjawisko przylegania powierzchniowych warstw 2 różnych (stałych lub ciekłych) faz (ciał).	https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/adhezja.html [dostęp: 31.03.2019]
2	Fleksografia	Pochodna technika drukowania wypukłego, w której formę drukową stanowią płyty fotopolimerowe (fotoreliefowe), cylindry formowe - wykonywane z zastosowaniem promieniowania laserowego a także stereotypy z tworzyw sztucznych lub gumowe, o dużej elastyczności w procesie drukowania bezpośredniego rotacyjnie, przy zastosowaniu ciekłej farby.	Cichocki L., Pawlicki T., Ruczka I.: Poligraficzny słownik terminologiczny. Polska Izba Druku, Warszawa 1999
3	Folia	Tworzywo sztuczne cienko wylewane lub wytłaczane np. celulozowe, polietylenowe, polipropylenowe, rozciągane, odpowiednio uszlachetniane, produkowane w zwojach, przeznaczone do zadrukowania i bezpośredniego opakowania; występuje jako folie kompleksowe (różne folie połączone ze sobą) i laminaty (folia połączona z papierem).	Cichocki L., Pawlicki T., Ruczka I.: Poligraficzny słownik terminologiczny. Polska Izba Druku, Warszawa 1999
4	Lakier	Produkt ciekły, który po nałożeniu cienką warstwą na podłoże, np. druk, przylegając do powierzchni, daje efekt ochronny i dekoracyjny.	Cichocki L., Pawlicki T., Ruczka I.: Poligraficzny słownik terminologiczny. Polska Izba Druku, Warszawa 1999
5	Lakierowanie wybiórcze	Pokrycie lakierem tylko wybranych elementów zadrukowanej płaszczyzny, a nie całości.	http://www.follak.pl/lakierowanie [dostęp: 31.03.2019]

INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych 814301

6	Lakierówka	Maszyna do powierzchniowego uszlachetniania wyrobów papierniczych i druków przez pokrywanie lakierem.	Cichocki L., Pawlicki T., Ruczka I.: Poligraficzny słownik terminologiczny. Polska Izba Druku, Warszawa 1999
7	Laminowanie „na gorąco”	W metodzie laminowania „na gorąco” wykorzystywane są specjalne folie, na które producent nanosi klej. Pod wpływem dociskania rozgrzanym cylindrem folia przykleja się do podłoża i trwale się z nim łączy.	http://www.uszlachetnianiedruku.pl/techniki-uszlachetniania-papieru/laminowanie [dostęp: 31.03.2019]
8	Laminowanie „na mokro”	W procesie laminowania „na mokro” folia także łączy się z podłożem za pomocą cylindra dociskowego jednak używana jest do tego folia bez kleju, klej jest aplikowany z innego źródła.	http://www.uszlachetnianiedruku.pl/techniki-uszlachetniania-papieru/laminowanie [dostęp: 31.03.2019]
9	Laminowanie „na zimno”	Folię laminatu nanosi się na wydruk dzięki naciskowi wywieranemu przez zimny wałek laminatora. Powoduje to równomierne przyklejenie się folii do wydruku.	https://www.signs.pl/najczesciej-popelniane-bledy-w-technikach-laminacji,10543,artykul.html [dostęp: 31.03.2019]
10	Offset	Pochodna technika drukowania płaskiego, w której formę drukową stanowi odpowiednio przygotowana płyta offsetowa, przystosowana do drukowania pośredniego farbami mazistymi.	Cichocki L., Pawlicki T., Ruczka I.: Poligraficzny słownik terminologiczny. Polska Izba Druku, Warszawa 1999
11	Połyskomierz	Inaczej miernik połysku to urządzenie pomiarowe do mierzenia połysku.	https://www.anticorr.eu/kategoria/miernik-polysku [dostęp: 31.03.2019]
12	Sitodruk	Technika drukowania bezpośredniego, w której formę drukową stanowi siatka (sito) z częściowo zakrytymi powierzchniami szablonem lub zagarbowaną warstwą kopiową, tworzącymi rodzaj negatywu rysunku, przez co otrzymuje się elementy drukujące (oczka siatki odkryte przelotowe) elementy niedrukujące (oczka siatki zakryte), a po pokryciu formy farbą mazistą przeciśnięciu tej farby za pomocą rakla gumowego przez siatkę uzyskuje się odbitkę na zadrukowywanym podłożu.	Cichocki L., Pawlicki T., Ruczka I.: Poligraficzny słownik terminologiczny. Polska Izba Druku, Warszawa 1999

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.